

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Nonagesimum Sextum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

trahentes peccat c. r. & per tot. tit. de matr. cont. cōtr. interd. Eccl. Ex his declaratur, q̄ ille tres septimanae in quib. nuptiae fieri prohibentur ante festum S. Io. Bap. Non continuantur festo, sed intelligitur de septimana Ascensionis cum duabus sequentibus. Sed hoc est sublatum ex Concilio Tridentino, q̄a prohibitio fit duntaxat à prima Dominica Aduetus usque ad diem Epiphaniae & à feria quarta Cinerum, usque in octauam Paschalis inclusiue.

S V M M A R I U M.

- 1 Restitutio non potest peti nisi à spoliatore.
- 2 Restitutionum iudicium contra spoliatorem tantum competit.
- 3 Spoliatio inspicitur quando est obiecta in modum actionis aut in forma exceptionis.
- 4 Qui prior appellat prior agat.
- 5 Spoliatus ante restitutionem spoliationis respondere non cogitur.
- 6 Spoliatus ante omnia restituendus.
- 7 Spoliatus non debet restitui quando constat de dominio spoliantis & in multis casibus ut ibi.

Nonagesimum Sextum Priuilegium.

HCCLESTA gaudet priuilegio quidam Abbas ad presentiam Papae conuectus fuit, quod quidam viri nobiles manu armata ad castrum monasterij accesserunt, monasterium damnificauerunt in praediis, animalibus, & rebus alijs, super quibus, iustitiam administrare postulauit, ex parte dictorum nobilium in modum exceptionis fuit responsum, quod ipsi per dolum, & violentiam ipsius Abbatis amiserunt castrum, quod ipsi, & progenitores ipsorum tenuerunt, & possiderunt, petentes illud sibi restitui priusquam petitionibus Abbatis responderent, ex quo habebat te lites presentes pro eorum intentione fundanda, ex parte Abbatis fuit replicatum, q̄ quod ab ipso restitutio petere non poterat, qui non fuerat spoliator, praesertim cum illud castrum ad ius, & proprietatem monasterij pertineret, quod ab aduersariis non erat denegatum, unde cum ad ipsum monasterium sicut ad verum vnum res ipsa redierit, ab alio possessa retentionis

com-

2. commodum obtinere debet etiam post longiora tempora. Et
 iudicium restitutionum contra spoliatorem tantum compe-
 3. rit, Papa partibus auditis, distinguit. † An spoliatio nobi-
 lium obiecta sit in modum actionis ad restitutionem peten-
 dam, an in forma exceptionis ad intentionem aduersarij re-
 pellendam, si est proposita in modum actionis, tunc intelli-
 4. guntur mutue petitiones, sese tamquam diuersę minimę con-
 tingentes. † Et secundũ regulam illã, qui prior appellat, prior
 agat, illa quęstio, quę primo ponit primo debet tractari. Et vi-
 cissim tractata eadem sententia terminari debet, sed quia illa
 spoliatio intentata à nobilibus fuit proposita in modum exce-
 ptionis, interloquendo pronuntiat, vt eorum probationes
 super ipsa exceptione primitus audiantur, & ea Abbati pro-
 5. bata respondere non compellantur donec restituantur ab
 ipso, quia spoliatus ante restitutionem spoliationis responde-
 re nõ cogitur, sed spoliatio in modum exceptionis tantum
 probata, non est propter hoc restitutio facienda, sicut si in mo-
 dum exceptionis crimen testi opponitur, vt à testimonio re-
 pellatur, & si crimen contra testem probatum fuerit civili-
 ter. Non ideo pœna ordinaria sibi debet infligi, sed testimo-
 nio eius duntaxat credi non debet, & hoc ideo contingit quia
 in ipsam accusatio non procedit, & inter infames, quasi ex
 falso testimonio non habetur testes quorum testimonium re-
 probatur, cap. cum dilectus de ord. cogn. ita Papa decreuit
 quod qui prior appellat prior agat sed apposta spoliatio in
 modum exceptionis primitus probationes audiantur, & quę-
 stio prima, & vicissim tractata eadẽ sententia terminatur, &
 6. rō fuit, vt videatur, q̄s eorũ spoliatus fuerit. † Quia regula est,
 vt spoliatus sit ante oia restituendus si consimilis exceptio op-
 ponitur, nisi causa cognita iudicari non potest, q̄ spoliatus sit
 restituendus, habetur in l. si quis ad se fundũ C. ad l. Iul. de vi.
 Oldra. conf. 223. Alex. in l. naturaliter s. nihil cõmune. ff. de ac-
 7. quir. poss. Vbi habetur ibi multę fallentię † spoliatus nõ debet
 restitui quã constat de dominio spoliantis cap. cũ Ecclesia de
 causa poss. & propr. c. decimas de rest. spol. lib. 6. Pau. de Cast.
 in conf. 40. Bal. in l. pen. C. si a non comp. Iud. quod est verũ et
 si spoliatus probet de possessione, & spoliatione gl. in c. 2. in fi.
 de rest. spol. Item verum nisi spoliatus non patiat aduersa-
 rium probare de dominio Inn. in c. cum Bertoldus de re. iud.
 Cep. in caut. 154. Itẽ d. regula in reo nõ in actore. Itẽ verũ nisi
 pra-

præsumptio de dominio sit contra spoliatum nisi probet, quòd
 iusto titulo possedit, cap. 2. in fi. de rest. spoliat. in vi. Item ve-
 rum si spoliatus probat possessionem, & spolium, cap. cù olim
 de rest. spol. gl. & Doc. in cap. fi. eo. ti. in vi. Nisi possessio sit al-
 teri quæ sita non iustè quo casu, si bona fide quæ sita est, primus
 bonæ fidei possessor debet restitui, etiam si de spoliatione non
 doceat, Inn. in cap. sæpe. in gl. ver. restitutionis de rest. spol. Itē
 nisi spoliatus ad vltiora procedat, quia sibi imputet Bal. in l.
 1. C. de appel. l. Chirographis §. 1. de administ. tut. Item nisi
 intruso. 23. dist. c. In nomine Domini. Etiam si sit Papa intru-
 sus, qui spoliatus non debet ante omnia restitui vt ibi. Item ni-
 si in dilapidatore cap. quia eadē 1. q. 2. Item nisi in enofmibus
 2. q. 6. c. super causa. Itē nisi in infamia, & criminis euidencia
 2. q. 5. c. præbiter. Item nisi in crimine simonię cap. accusatus
 & cap. tanta de simon. Item nisi in contumacia 3. q. 9. cap. de-
 cernimus. Item nisi ex causa scādeli 2. q. 1. cap. in primis. Item
 nisi fornicator cap. significasti de diuort. Item nisi reus sit ab-
 sens cap. cōsultationibus de offi. deleg. Item nisi cum quis nō
 possidet cap. olim de rest. spol. Item nisi spoliatio sit probata
 per modum exceptionis cap. cum dilectus de ord. cogn. Item
 nisi in casu cap. literas, & cap. ex transmissa de rest. spol. Item ni-
 si quis possidet sub conditione cap. cum ad te de rest. spol. Itē
 nisi sit colonus l. cum fundus. ff. de ui & ui arm. Item nisi sit ex-
 communicatus cap. quæ situm de offic. ordina. 1. 1. q. 3. cap. cum
 excommunicatio. Itē nisi in casibus cap. diffinitur 2. q. 2. cap.
 audita, & cap. accepta de rest. spol. Item nisi spoliatus petat se
 restitui contra ius quia exceptione repellit. Bal. de pac. const.
 §. omnes. Item verum etiam si ignoretur spoliatus Bal. in cap.
 1. vers. spoliatus quibus mod. feud. amitt. Item verum etiam
 si ad Pupillum peruenit auctoritate Iudicis ex facto tutoris,
 quia pupillus debet restituere Bar. in quæst. lapus l. neq; inter-
 dicto. ff. de reg. iur. Item verū nisi spoliatus beneficio qui prius
 iurauerit non petere restitutionem Rot. in decis. 405. Si agen-
 ti. Item nisi exceptio opposita contra eū non requirat proba-
 tionē, quia tunc non debet restitui. Bal. in l. pen. C. si a nō cōp.
 Iud. Oldr. in consil. 114. Item verum si agat interdicto de
 causa poss. secus si actione quòd met. causa vel cond. ob turp.
 causa. in qua nō fit spoliatio per vim ablatiuā vel expulsiuā, sed
 compulsiuam Bart. in l. si ob turpem. ff. de cond. ob turp.
 causa. quia tūc obstat exceptio, quòd talis metus est purgatus
 per

per aliquem actum postea subsecutum, uel per consensum, expressum Bar. in l. 2. C. quòd met. causa. Item verum etiam in spoliato vi, vel furto, seu clam. Bal. in l. in ciuilem C. de fur. & ser. corrup. Item verum si spoliatus possidebat ex causa dampnabili Bal. in l. manifestissimi C. de fur. Item verum etiam ad fructus perceptos post spoliationem cap. grauis de rest. spol. Item nisi beneficium quo quis est spoliatus sit reseruatū Papę Rot. in decil. 26. Item verum si opponatur sibi exceptio compensationis l. si. & ibi Bal. per compens. & Specul. in tit. de rest. spol. vers. Hoc etiam nota. Item uerum etiam, si spoliatus careat titulo si possessorio peruenit ad alium cum vitio Inn. in cap. sępę in gl. in vers. restitutioni de rest. spol. per l. si coloni, & ibi Bar. de agri. & cens. lib. 1. 1. 3. q. 1. cap. Reintegranda de cuius remedio uide per Alex. conf. 1. 17. in 2. par. Item verum nisi constat de non iure spoliati ita, quòd non possit sine legum iniuria restitui sibi possessio. Bal. in l. pen. C. si a nō comp. Item Iud. uerum etiā si possessio sit confirmata spoliante a superiore Bar. Bal. Angel. & Doc. in l. auctoritate C. vnd. ui. Bal. in Auth. decernimus C. de sac. sanct. Eccl. Item verum etiam in spoliato de beneficio, quòd possedit is sciente suo superiore Moder. in l. siue possidetis C. de probat. Item verum etiam in spolatio iure eligendi, quia non sit uocatus ad electionem, nam admissus in alia electione potest petere per officium Iudicis primam cessari Inn. in cap. querelā de elect. Bar. in l. si te bonis C. de iur. delib. Item uerum etiam sine libello qui non requiritur ad petendum se restitui Specul. de libell. concep. vers. an per simplicem. Bar. in l. naturaliter §. nihil commune. ff. de acq. poss. Item uerum etiam quolibet agente sine mandato pro spoliato l. 1. C. si per vim. vel alio mod. Speculat. de rest. spol. vers. not. Quod nomine an exceptio spolij competat contra heredem spoliatoris. nisi de eo quod ad eum peruenit aut dolo eius factum est, quominus perueniret l. 1. §. hoc interdictum. ff. vnd. ui. Et quòd non competat, ratio est, quia ipsum interdictum, non competit cōtra heredem nisi in prædictis casibus, sed si lis esset contestata cum defuncto, tuum eius hęres teneretur interdicto, etiam si nihil ad eum peruenisset, l. 1. & 2. C. ex delic. defunc. Ad probandam excepti onem spoliationis requiritur plena probatio respectu substantię probationis. Sed ultimo querendum intra quantum tempus competat hęc exceptio spoliationis, an in perpetuum possit spoliatus opponere eam
contra

contra spoliatorem suum agentem, Inn. licet q̄ in perpetuū p̄
 test opponi de eo quod peruenit ad ipsum quem deicit de eo
 autem quod non peruenit ad ipsum excipi potest vsq; ad an-
 num tantum; sicut dicitur interdicto, vt l. 2. C. vnd. vi. l. 1.
 in prin. ff. eo. Nam intra idem tempus proponi debet exceptio
 intra quod agi potest .ff. ex quibus causa. l. nec non §. vt. ff.
 de inofficio. test. l. Papinianns §. si filius ex his habetur si reus
 contra actorem, spoliatorem spoliacione opponit, aut excipien-
 do, & tunc prius auditur, & ea probata respondere non cogi-
 tur, sed per hoc non restituitur, aut agendo, & tunc simul vtra-
 que quæstio terminatur, & ea probata restituetur, cū multis li-
 mitationibus insertis de quibus laute in suis locis dispositū est.

S V M M A R I V M.

- 1 Pecunia mutuata ad tempus ante terminum peti non potest.
- 2 Petentium ante terminum importunitas punitur.
- 3 Petitur plus quatuor modis causa, loco, re, & tempore, vnde petens
 tenetur ad interesse.
- 4 Contrahentes a verbis contractus, non debent recedere.
- 5 Petens plus in aliquibus casibus non punitur.
- 6 Dolus in dubbio non presumitur.
- 7 In dubijs mitior interpretatio facienda est.
- 8 Pena minor venit exercenda vbi minus delinquitur.
- 9 Sportule in foro Ecclesiastico non prestantur.
- 10 Inducij iuris siue hominis quando debeant, in penam duplicari.
- 11 Positio habens aliquam partem falsam an tota negari possit.
 Aduocati ita sequuntur.
- 12 Confessio non extenditur nisi, ad principale non autem ad demonstratiuum
 positum.
- 13 Confessio generalis generaliter, accipi debet nisi aliter excusetur.
- 14 Actor si plus petit, & reus plus negat sit compensatio.

Nonagesimum Septimum Priuilegium.

- 1 CCLESIA gaudet priuilegio, quod si quis
 mutuauit pecuniā alicui sibi restituendam certo
 termino ante tamen terminum petebat, quod fa-
 cere non poterat, immo puniri debebat, Papa
 consultus respōdet, non esse consilium prouiden-
 tie